

Наставна јединица за 6 разред

Обрада Народне песме из Црне Горе – Све птичице запјевале

Како би се упознали са композицијом, отворите линк и послушајте композицију.

<https://www.youtube.com/watch?v=TJ0WwBIO6EM>

Након што сте послушали композицију, отворите уџбеник на страни 60 и упознајмо се са нотним записом песме. Испишите ноте солмизацијом испод нотног текста.

Обрада наставне јединице

Циљ обраде ове песме је да се упознамо са новом лествицом, а то је д-мол. Песмица почиње и завршава се тоном д (ре) и то нам указује да је у питању поменути лествица. Такође, након виолинског кључа стоји предзнак-снизиллица са којим смо се већ упознали. Погледајте на којој линији се предзнак пише и одредите који тон ће бити снижен. Потом **црвеном** бојицом заокружите сваки тон који треба свирати као црну дирку.

Пре него што кренемо да свирамо песмицу, неопходно је да се подсетимо шта су то молске лествице, коју смо већ радили, које врсте смо радили и да научимо да свирамо лествицу.

Молске лествице

Пре него што упознамо прву молску лествицу, битно је поменути да, иако различите, дурске и молске лествице су повезане и то тако што свака дурска лествица има своју сродну, тј. паралелну молску лествицу и обрнуто, свака молска лествица има своју паралелну дурску лествицу. Паралелне су једна дурска лествица и молска лествица која почиње од VI ступња те дурске лествице. У C-dur лествици, шести ступањ је нота ЛА. Нота ЛА се абecedом зове А. Паралелна молска лествица C-dur лествице је **a-moll лествица**. Још

један показатељ да су ове две лествице паралелне је то што имају полустепене између истих нота: МИ-ФА и СИ-ДО.

Молске лествице постоје у три варијанте. Прва је основна молска лествица и зове се **природна**. Остале две имају за циљ да ублаже разлику између дурских и молских лествица. Због тога следећа варијанта молских лествица, **хармонска**, има повишен VII ступањ, чиме се добија полустепен између VII и VIII ступња, што је главно обележје дурских лествица. Међутим, померањем VII ступња навише, између VI и VII ступња се добија неуобичајени размак од 1,5 степена. Код треће варијанте молских лествица, **мелодијске**, повишени су и VI и VII ступањ. Ово доводи до тога да читав други тетрахорд буде дурски тетрахорд, тј. да распоред степена и полустепена буде као код дурских лествица.

The image displays three musical staves, each representing a different variant of the Dorian scale. Each staff begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The notes are labeled with Roman numerals I through VII, and the final note is labeled I. The first staff shows the natural Dorian scale. The second staff shows the harmonic variant with a raised seventh degree. The third staff shows the melodic variant with raised sixth and seventh degrees.

Посматрамо први и други ред. Пронађите разлике.

Први ред је природна d-moll лествица, а други ред је хармонска. (трећи ред није неопходно анализирати).

Оба реда (први и други), препишите у ваше нотне свеске са насловом d-moll лествица.

Домаћи задатак

Научити на инструменту свирати природну и хармонску d-moll лествицу. (на линку имате видео како се свира лествица)

<https://www.youtube.com/watch?v=6rOYi0Az97M&t=55s>

Пазите на предзнаке!

Није потребно сами да учите да свирате песмицу.